Karta modułu/przedmiotu

Wypełnia Zespół Kierunku	Nazwa modułu (bloku przedmiotów): **NAUKI PRZEDKLINICZNE**				Kod modułu: A.3	
	Nazwa przedmiotu: **PATOLOGIA**				Kod przedmiotu: A.3	
	Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej przedmiot / moduł: **INSTYTUT NAUK O ZDROWIU**					
	Nazwa kierunku: **PIELĘGNIARSTWO**					
	Forma studiów: **STACJONARNE**		Profil kształcenia: **PRAKTYCZNY**		Poziom kształcenia: **STUDIA I STOPNIA**	
	Rok / semestr: **I/ II**		Status przedmiotu /modułu: **OBOWIĄZKOWY**		Język przedmiotu / modułu: **POLSKI**	
	Forma zajęć	Wykład	Seminarium	Ćwiczenia	Ćwiczenia symulacyjne	Zajęcia praktyczne	Praktyka zawodowa
	Wymiar zajęć (godz.)	**20**		**20**			**-**

Koordynator przedmiotu / modułu	**LEK EVA SEMASKEVIC**
Prowadzący zajęcia	**LEK EVA SEMASKEVIC**
Cel kształcenia	1. Wyjaśnienie podstawowych mechanizmów powstawania zaburzeń czynnościowych organizmu prowadzących do powstania choroby. **2.** Omówienie etiologii i patogenezy zaburzeń czynności organizmu człowieka **3.** Omówienie zaburzeń procesów adaptacyjnych oraz bardziej szczegółowo zaburzenia czynności poszczególnych układów narządów
Wymagania wstępne	Podstawowe wiadomości z zakresu anatomii i fizjologii człowieka.

EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Nr efektu uczenia się/ grupy efektów	Opis efektu uczenia się	Kod kierunkowego efektu uczenia się
WYKŁADY		
W zakresie wiedzy student:		
W_01.	Student zna podstawowe pojęcia i zagadnienia z zakresu patologii organizmu człowieka.	A.W7.
W_02.	Zna i omawia czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne oraz ich wpływ na organizm człowieka	A.W8.
W_03.	Zna podstawowe pojęcia i zagadnienia z zakresu patologii szczegółowe układów organizmu człowieka.	A.W9.
W_04.	Zna podstawy związane z zaburzeniami w funkcjonowaniu układu immunologicznego	A.W10.

ĆWICZENIA		
W zakresie umiejętności student:		
U_01.	Potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę teoretyczną i łączyć ją z obrazami uszkodzeń tkankowych i narządowych, a także z wynikami badań diagnostycznych oraz wskazywać konsekwencje rozwijających się zmian patologicznych dla organizmu człowieka	A.U4;
W zakresie kompetencji społecznych student:		
K_01.	Ma pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy dotyczącej podstaw patologii. .	K.5.
K 02.	Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie.	K.7.

TREŚCI PROGRAMOWE

Wykład

1. Wprowadzenie do charakterystyki przedmiotu. Zdrowie i choroba. Etiologia.Symptomatologia. Etapy przebiegu choroby.
2. Ogólny pogląd na zdrowie i chorobę - koncepcje zdrowia (koncepcja zdrowia wg Hipokratesa), dynamika zdrowia i choroby.
3. Zapalenie ostre i przewlekłe. Regeneracja i reparacja tkanek. Gojenie ran. Reakcja zapalna.
4. Zaburzenia gospodarki wodno-elektrolitowej oraz kwasowo-zasadowej. Regulacja gospodarki wapniowo-fosforanowej
5. Choroby cywilizacyjne. Cukrzyca. Miażdżyca, zaburzenia krążenia.
6. Reakcje adaptacyjne, uszkodzenie komórek, apoptoza. śmierć
7. Starzenie się organizmu
8. Stres przyczyna choroby
9. Patofizjologia bólu. Patofizjologia ciąży i porodu.

Ćwiczenia

1. Czynniki chorobotwórcze zewnętrzne.
Czynniki fizyczne, czynniki chemiczne, czynniki biologiczne, czynniki klimatyczne i meteorologiczne, zagrożenia zdrowotne
wynikające z rozwoju cywilizacji
2. Zaburzenia odżywiania.
Gospodarka energetyczna ustroju, regulacja pobierania pokarmu, ujemny bilans energetyczny ustroju (głodzenie), następstwa niedoboru węglowodanów, lipidów i białek, dodatni bilans energetyczny ustroju (otyłość), witaminy, składniki mineralne pożywienia
3. Zaburzenia regulacji hormonalnej.
Układ dokrewny, zależność czynnościowa układu nerwowego i dokrewnego, podwzgórze i neurohormony, przysadka mózgowa,
tarczyca, przytarczyce, nadnercza, gonady (jądra i jajniki)
4. Patofizjologia układu nerwowego.
Zaburzenia układu czucia, zaburzenia układu ruchu, uszkodzenia rdzenia kręgowego, uszkodzenia kory mózgowej (agnozje, apraksje, afazje), choroby otępienne, choroby z demielinizacji
5. Patofizjologia układu krążenia.
Zdolność przystosowawcza serca (prawo serca Starlinga), niewydolność krążenia, zaburzenia rytmu serca, wstrząs - przyczyny i patogeneza, zaburzenia regulacji ciśnienia tętniczego krwi
6. Patofizjologia układu oddechowego
Objętości i pojemności płuc, wymiana gazowa w płucach, odma opłucnowa, transport tlenu we krwi,transport dwutlenku węgla we krwi, sinica i duszność, kaszel, dychawica oskrzelowa, niewydolność oddechowa, zastój płucny - obrzęk płuc, "serce płucne"
7. Patofizjologia krwi i układu krwiotwórczego.
Tworzenie elementów morfotycznych krwi (hematopoeza), patofizjologia układu czerwonokrwinkowego, patofizjologia układu białokrwinkowego, hemostaza i jej zaburzenia
8. Patofizjologia nerek.
Wydalanie ciał azotowych, zespół nerczycowy, przewlekła niewydolność nerek, ostra niewydolność nerek, kamica nerkowa
9. Patofizjologia przewodu pokarmowego. Zaburzenia czynności przełyku i żołądka, choroba wrzodowa żołądka i dwunastnicy, niedrożność jelit, zaburzenia trawienia i wchłaniania, odbijanie i bębnica, biegunka, zaburzenia ruchowe okrężnicy – zaparcie
10. Patogeneza procesu nowotworowego. Powstawanie nowotworów, choroba nowotworowa, przykłady nowotworów

Praca własna studenta

1. Charakterystyka wybranego nowotworu występującego najczęściej u kobiet.
2. Charakterystyka wybranego nowotworu występującego najczęściej u mężczyzn.

Literatura podstawowa	1.Patofizjologia człowieka w zarysie / Jan W. Guzek. - Wydanie I - 5 dodruk. - Warszawa : Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Copyright 2015.
Literatura uzupełniająca	1. Ross & Wilson anatomia i fizjologia człowieka w warunkach zdrowia i choroby / Anne Waugh, Allison Grant ; ilustracje Graeme Chambers ; redakcja pierwszego wydania polskiego Bogdan Ciszek, Ryszard Maciejewski ; [tłumaczenie z języka angielskiego Bogdan Kamiński]. - Wydanie 1., dodruk. - Wrocław : Edra Urban & Partner, copyright 2019. 2. Ross & Wilson anatomia i fizjologia człowieka w warunkach zdrowia i choroby / Anne Waugh, Allison Grant ; ilustracje Graeme Chambers ; tłumaczenie z języka angielskiego Bogdan Kamiński. - Wydanie pierwsze polskie, dodruk 2022 /redakcja Bogdan Ciszek, Ryszard Maciejewski. - Wrocław : Edra Urban & Partner, Copyright 2022.
	Wykłady: Wykład problemowy (przekaz słowny i prezentacja multimedialna)

Metody kształcenia	**Ćwiczenia**: - w trakcie ćwiczeń odbywa się samodzielna praca studentów oraz dyskusja dotycząca zagadnień podanych wcześniej przez prowadzącego zajęcia. Studenci samodzielnie oraz z pomocą prowadzącego zajęcia opracowują i przedstawiają mechanizmy rozwoju jednostek chorobowych w obrębie różnych układów narządów, ich objawy oraz konsekwencje kliniczne. **Praca własna studenta pod kierunkiem nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia:** Praca z literaturą, przygotowanie prezentacji multimedialnej

Metody weryfikacji efektów uczenia się									Nr efektu uczenia się/grupy efektów
Wykłady, ćwiczenia, praca własna studenta									
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	
	X	X							W_01
	X	X							W_02
		X			X				W_03
		X							W_04
		X			X			X	U_01
					X			X	K_01
					X			X	K_02

1. Egzamin ustny
2. Egzamin pisemny
3. Kolokwium
4. Projekt
5. Sprawozdanie
6. Prezentacja
7. Praca kontrolna
8. Zadanie praktyczne
9. Praca studenta w trakcie zajęć

<table>
<tr><td>Formy i warunki zaliczenia</td><td>A. Sposób zaliczenia
Wykład – egzamin
Ćwiczenia – zaliczenie

B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów
Egzamin pisemny testowy obejmuje materiał z wykładu.
Egzamin oceniany jest według wskaźnika procentowego.

Forma zaliczenia i egzaminu:
Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest zaliczenie wszystkich kolokwiów z ćwiczeń

Nie zgłoszenie się na egzamin w ustalonym terminie bez usprawiedliwienia jest równoznaczne z uzyskaniem oceny niedostatecznej (2.0). Usprawiedliwienie powinno być złożone u egzaminatora najpóźniej w 3 dniu po egzaminie. W przypadku uzyskania oceny niedostatecznej (2.0) z egzaminu w pierwszym terminie studentowi zgodnie z Regulaminem Studiów Uczelni przysługuje prawo do przystąpienia do egzaminu poprawkowego.

Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:
Odrabianie ćwiczeń zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem ćwiczeń w okresie nieobecności następuje po ustaleniu terminu z osobą prowadzącą zajęcia.</td></tr>
<tr><td>Praca własna studenta</td><td>Przygotowanie prezentacji multimedialnej lub tematycznej na wybrany temat dotyczący najczęstszych nowotworów w oparciu o aktualną wiedzę i dowody naukowe, przygotowanie się do ćwiczeń, przygotowanie się do egzaminu.</td></tr>
<tr><td colspan="2">KRYTERIA OCENY PRACY REALIZOWANEJ W RAMACH PRACY WŁASNEJ STUDENTA POD KIERUNKIEM NAUCZYCIELA AKADEMICKIEGO LUB INNYCH OSÓB PROWADZĄCYCH ZAJĘCIA:</td></tr>
<tr><td colspan="2">
<table>
<tr><th>Lp.</th><th>kryterium</th><th>Liczba punktów</th></tr>
<tr><td>1</td><td>Wykazanie wiedzy i zrozumienia tematu</td><td>0 – 5</td></tr>
<tr><td>2</td><td>Zgodność formułowanych treści z aktualnym stanem wiedzy pielęgniarskiej i innej.</td><td>0 - 5</td></tr>
<tr><td>3</td><td>Poprawność terminologiczna i językowa</td><td>0 - 4</td></tr>
<tr><td>4</td><td>Logiczny układ treści.</td><td>0 - 2</td></tr>
<tr><td>5</td><td>Dobór literatury.</td><td>0 - 2</td></tr>
<tr><td colspan="2">łącznie</td><td>0 - 18</td></tr>
</table>
OCENA WG ZDOBYTEJ PUNKTACJI:
10 – 18 pkt– zaliczone
poniżej 10 pkt – niezaliczone
</td></tr>
<tr><td colspan="2">KRYTERIA OCENIANIA</td></tr>
</table>

5,0- znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne.

- ✓ Znajomość treści kształcenia na poziomie **93%-100%.**
- ✓ Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusje, wyciąga poprawne wnioski.

4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne.

- ✓ Wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **85%-92%.**
- ✓ Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągać poprawne wnioski.

4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne.

- ✓ Wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **77%-84%.**
- ✓ Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągać wnioski.

3,5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi deficytami.

- ✓ Wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **69%-76%.**
- ✓ Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.

3,0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami.

- ✓ Wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **60%-68%.**
- ✓ Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.

2,0 – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne.

- ✓ Wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie poniżej **60%.**
- ✓ Kompetencje społeczne: nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób.

NAKŁAD PRACY STUDENTA

Rodzaj działań/zajęć	Liczba godzin	ECTS
	Ogółem	
Udział w wykładach	20	1
Praca własna studenta	5	
Udział w seminariach		1
Udział w ćwiczeniach	20	
Udział w ćwiczeniach symulacyjnych		
Udział w zajęciach praktycznych		
Udział w praktyce zawodowej		
Praca własna studenta	5	
ŁĄCZNY nakład pracy studenta w godz.	**50**	
Liczba punktów ECTS za przedmiot	2	
Liczba punktów ECTS za zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich	1,6	